

вання творчого мислення і розвиток особистісних здібностей фахівців різних напрямів поліцейської діяльності; використання у процесі освіти працівників поліції технологій дистанційної, відкритої і безперервної освіти; прагнення систем поліцейської освіти різних країн до інтеграції і кооперації.

Для навчального процесу підготовки поліцейських характерні: чітка регламентація усіх дій суб'єктів педагогічного процесу (адміністрації, викладачів, інструкторів, курсантів і таке інше); належне методичне забезпечення, що проявляється у вигляді численних інструкцій, пам'яток, навчальних посібників, методичних матеріалів; прагматичність, раціональність, конкретність у навчанні, що визначає чітке розуміння як викладачами, так і курсантами кола необхідних знань і вмінь, якими слід оволодіти в максимально короткі строки. Спостерігається активність і професійна направленість навчання, які досягаються широким розповсюдженням у західній професійній поліцейській освіті практичного навчання (рольові ігри, практичні заняття, дискусії, симуляції, спільні вирішення проблем); психологічна комфортність як принцип навчання („почуття безпеки в колективі”), що обумовлює оптимістичність навчання, закріплення дорослого навчанця, який має нерідко різні комплекси, віри в себе, свої можливості; висока інтенсивність занять при створенні для навчанців необхідних умов для навчання і відпочинку; довіра до навчанців у взаємодії з жорсткою системою контролю знань, вмінь, навичок, особливий акцент ставиться при цьому на патріотичне виховання.

Таким чином, формування кадрового потенціалу нової Національної поліції в Україні можливе через застосування ефективних педагогічних технологій європейських держав із урахуванням національних особливостей нашого народу.

---

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua>.

2. Избаш К.С. Зарубіжний досвід підготовки кадрів поліції в європейських країнах / К.С. Избаш // Південно-український правничий часопис. – 2013. – № 1. – С. 36–39.

Шевченко Таїсія Віталіївна
старший викладач
кафедри кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦІЇ

Реформування системи МВС України розпочалося саме з первинної професійної підготовки працівників підрозділів патрульної служби поліції. Головною проблемою реформування міліції та перетворення її в Національну

поліцію є зняття напруженості у взаємовідносинах між нею та населенням України [1]. Перші кроки становлення Національної поліції і заміна старої, недосконалої, системи – основна задача, яка стоїть перед усіма учасниками реформування. Тому метою дослідження є аналіз організації первинної професійної підготовки (спеціалізації) як процесу формування у слухачів спеціальних знань, умінь та навичок, необхідних для виконання службових обов'язків працівниками підрозділів патрульної служби.

Очевидно, що при формуванні структури поліції слід врахувати як національні традиції, так і міжнародний досвід [1]. Приведення національного законодавства щодо первинної підготовки патрульних підрозділів поліції у відповідність до європейських стандартів є однією з провідних задач реформи.

Ст. 72 Закону України «Про Національну поліцію» передбачає професійне навчання поліцейських, яке складається з 1) первинної професійної підготовки (підготовка працівників патрульної поліції), 2) підготовки у вищих навчальних закладах (підготовка фахівців різних кваліфікаційних рівнів); 3) післядипломної освіти (підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів); 4) службової підготовки (спеціалізація) [2]. Що стосується країн Західної Європи та США, підготовка поліцейських поділена також на три рівні: первинна підготовка, підготовка спеціальних управлінських кадрів і перепідготовка на базі отриманої освіти в коледжі або університеті.

У першу чергу це стосується саме первинної професійної підготовки працівників підрозділів патрульної служби, які повинні стати зразком національного поліцейського. Увага громадськості прикута саме до їх професійної підготовки, здатності діяти в екстремальних ситуаціях, знань нормативної бази, навичок і вмінь. Тому дуже важливий перший етап – ретельний відбір кандидатів на навчання, який здійснюється за допомогою електронної системи тестування, для з'ясування загального рівня підготовки та фізичної підготовки.

Розглядаючи окреслену проблему, вкажемо на особливості викладу матеріалу, взявши за основу навчальний процес на курсах первинної професійної підготовки (спеціалізації) працівників підрозділів патрульної служби – система організаційних, навчальних та методичних заходів, спрямованих на отримання працівниками підрозділів патрульної служби спеціальних знань, умінь та навичок, необхідних для успішного виконання службових обов'язків. Навчання здійснюється за навчально-тематичним планом первинної професійної підготовки (спеціалізації) працівників підрозділів патрульної служби з урахуванням структурно-логічної схеми вивчення дисциплін і з використанням навчально-методичних матеріалів, необхідних для належного забезпечення освітнього (навчального) процесу.

Навчально-тематичний план розробляється на основі професійно-кваліфікаційних характеристик посад працівників патрульної служби і містить перелік навчальних дисциплін, кількість годин, відведених на їх вивчення, підрозділи, що забезпечують проведення навчальних занять, та затвер-

джується першим заступником Міністра [3].

Термін підготовки патрульних поліцейських складає близько 2 місяців. Для порівняння з іншими країнами: в Польщі первинна професійна підготовка поліцейського становить 8 місяців, у США – 6–8 місяців, у Великобританії – 15–18 тижнів. Що стосується терміну навчання первинної підготовки, яка подібна до підготовки патрульних поліцейських першого рівня підготовки, то, як правило, термін навчання складає від 6 місяців до 2,5 років. За бажанням кандидата можна продовжити освіту, перейшовши на 2-й рівень підготовки. Не завжди другий і третій рівні підготовки дають навчальні заклади правоохоронної системи. Первинна підготовка поліцейських Франції проводиться терміном 12 місяців на базі загальної середньої освіти, але підбір кандидатів на навчання дуже ретельний. Такий міжнародний досвід щодо терміну навчання первинної професійної підготовки бажано взяти до уваги і важливість такого навчання не повинна викликати сумнівів.

Мотивація прискорення втілення і реалізації реформи Національної поліції в Україні на сьогодні є прийнятною і допустимою, однак необхідно впроваджувати зарубіжний досвід не тільки щодо відбору кандидатів на навчання, способу навчання, а й зважити наведені доводи для того, щоб поліпшити стан первинної професійної підготовки працівників підрозділів патрульної служби.

---

1. Курко Н.В. Поліція України (Національна поліція): історіографія створення, стан законодавчого і ресурсного забезпечення та перспективи розвитку / Курко Н.В., Біленчук П.Д., Ярмолюк А.А. // Право.ua. – 2015. – С. 21–28.

2. Про Національну поліцію України : Закон України від 2 липня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/page>.

3. Про затвердження Положення про організацію курсів первинної професійної підготовки (спеціалізації) працівників підрозділів патрульної служби : наказ МВС України від 16.03.2015 року № 276 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-polozhennja-pro-organizaciyu-kursiv-pervi-doc225821.html>.